



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 6252/22
23.3.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Перовић, адвокат из Београда, Кнеза Милоша 55/1, против тужених ББ и ВВ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Миленко Милисављевић, адвокат из Београда, Смиљанићева 39, ради дуга, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 25853/19 од 22.6.2022. године, у седници већа одржаној дана 23.3.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужених ББ и ВВ, обоје из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 25853/19 од 22.6.2022. године у ставу првом и трећем изреке.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 25853/19 од 22.6.2022. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев и обавезани тужени ББ и ВВ, обоје из ... да тужилци АА из ... на име дуга солидарно исплате износ од 20.500 евра, са каматом на евре у висини стопе која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена, почев од 1.12.2015. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилце у делу којим је тражено да се обавезу тужени ББ и ВВ, обоје из ... да тужилци АА из ... на име дуга солидарно исплате износ од још 4.000 евра, са каматом на евре у висини стопе која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена, почев од 1.12.2015. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке

Србије на дан исплате. Ставом трећим изреке, обавезани су тужени ББ и ВВ, обоје из ... да тужиљи АА из ... на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 251.035,00 динара, са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против наведене пресуде тужени су благовремено изјавили жалбу из свих разлога прописаних чланом 373. став 1. Закона о парничном поступку, побијајући је у ставу првом и трећем изреке, како произлази из навода жалбе.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386. Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” број 72/2011, 49/2013-одлука Уставног суда, 74/2013-одлука Уставног суда, 55/2014, 87/2018 и 18/2020), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужених неоснована.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се ожалбена одлука морала укинути.

Супротно наводима жалбе, првостепена пресуда не садржи ни битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, пошто нема недостатака због којих се не би могла испитати. Изрека пресуде је разумљива, не противречи ни сама себи, ни разлозима који су наведени у погледу свих битних чињеница на јасан и непротивречан начин, а недвосмислено произлазе из изведених доказа и целокупног стања у списима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља као зајмодавац и тужени, као зајмопримци су закључили два уговора о зајму 1.12.2014. године. Предмет уговора су новчани износи од 11.000 евра и 16.000 евра, уз уговорену обавезу зајмопримаца да примљене износе врате тужиљи 1.12.2015. године. Тужени су потписали две признанице којима потврђују да су примили наведене новчане износе. Из исказа тужиље, саслушане у својству парничне странке и сведока ГГ, ћерке тужиље, првостепени суд је утврдио да је тужиља са туженима била у дугогодишњим пријатељским односима и да је пре 2010. године туженима позајмљивала мање новчане износе, без камате, које су јој тужени уредно враћали. Када су јој затражили на зајам већи новчани износ од 4.000 евра, договорили су се да закључе уговор о зајму, чији предмет зајам од 11.000 евра, који обухвата дуг по основу зајма од 7.000 евра из претходног периода и зајам од 4.000 евра из децембра 2014. године. Поред наведеног, тужиљи су тражили на зајам још 16.000 евра, па како су је уверили да ће јој дуг вратити, одлучила је да закључи уговор и позајми туженима и наведени износ, који је у мењачници тужених предала сестри тужене у присуству сведока, заједно са уговорима, уз договор да јој тужени, након што потпишу, врате примерке уговора. До дана подношења тужбе, тужени су јој вратили део дуга од 2.500 евра. Исказима тужиље и сведока, суд је поклатио веру налазећи да су јасни, логични и у сагласности са уговорима о зајму и признаницама. Исказима тужених да 27.000 евра представља главни дуг и камате, да су новац од тужиље позајмљивали у периоду од 2008. године до 2012. године са каматом од 4% и 5% на месечном нивоу, а касније са каматом од 1,5%, да су камату редовно исплаћивали на руке у периоду од 2014. године до 2018. године,

суд није поклонио веру, налазећи да наводи тужених нису животни и логични. Оценио је да су искази тужених недоследни како у погледу висине позајмљених средстава тако и висине камате, имајући у виду да су тужени у одговору на тужбу тврдили да су од тужиље позајмили 19.000 евра са каматом од 4%, а потом касније током поступка да су заправо позајмили 25.000 евра уз камату. Суд је поклонио веру исказу сведока ДД, сестре тужене у делу који се односи на чињеницу да су тужени позајмљивали новац од тужиље и да су закључена два уговора и потписане две признанице којима се потврђује да су тужени примили 11.000 евра и 16.000 евра, док у преосталом делу није поклонио веру исказу сведока, с обзиром да је њен исказ био нејасан и непрецизан и у супротности са садржином уговора о зајму, признаницама и исказима тужиље и сведока ГГ, којима је поклонио веру.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, имајући у виду да тужени нису доказали да су позајмљена средства вратили иако је терет доказивања сходно одредби члана 231. став 3 ЗПП био на њима, првостепени суд је закључио да постоји обавеза тужених као зајмопримаца да врате тужиљи на име зајма 20.500 евра, имајући у виду да је тужиља предала туженима 27.000 евра, да су тужени делимично испунили уговорну обавезу и тужиљи вратили 2.500 евра, да је део дуга од 4.000 евра застарео и да преостали дуг од 20.500 евра тужени нису вратили, применом одредби члана 557. и 562. Закона о облигационим односима - ЗОО, обавезао тужене на исплату, као у ставу првом изреке побијане пресуде. На досуђени износ тужиљи је у смислу одредбе члана 277. и 395. ЗОО и члана 2. и 4. Закона о затезној камати, призната и камата почев од дана истека рока у коме су тужени, сходно уговорима о зајму, били у обавези да врате позајмљени новац.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и оно недвосмислено произлази из доказа у списима које је првостепени суд правилно ценио у складу са одредбом члана 8. ЗПП, па наводима жалбе тужених чињенично стање није доведено у сумњу.

Жалбом тужени неосновано нападају резултате доказног поступка покушавајући да кроз изнете тврдње доведу у сумњу правилност закључка првостепеног суда о битним чињеничним питањима спорног односа, указујући да је првостепени суд занемарио наводе странака и сведока да износ од 11.000 евра тужиља никада није предала туженима. У одсуству писаних доказа о враћању зајма, првостепени суд је, сагласно доказним предлозима парничних странака, закључак о изнетим наводима извео ценећи садржину оба уговора о зајму, признаница и исказа парничних странака и саслушаних сведока. Становиште је и другостепеног суда да изведени докази говоре у прилог основаности навода тужиље. Овај суд нема основа да сумња у утврђено чињенично стање на коме је заснована побијана пресуда, јер је првостепени суд у образложењу своје одлуке дао разлоге, којима се на јасан и потпун начин објаснио како је текао доказни поступак, који су докази изведени и како су утврђене чињенице битне за одлучивање о тужбеном захтеву. Са друге стране, тужени у жалби нису пружили нове доказе, нису истакли нове чињенице, нити изнели наводе којима се доводи у сумњу веродостојност и садржина доказа које је првостепени суд прихватио и на основу њих утврдио чињенично стање, на коме је засновао своју одлуку.

Неосновано тужени жалбом побијају правилност оцене изведених доказа,

указујући да је неоправдано поклонио веру исказу тужиље и сведока, њене ћерке. Одредбом члана 8. ЗПП установљено је начело слободне оцене доказа која подразумева одсуства законом утврђених правила у избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази која препушта суду, према специфичностима конкретног случаја, да слободно, без формалних ограничења, савесно и брижљиво оцени изведене доказе и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. Слободна оцена доказа подразумева и слободно одлучивање суда које ће доказе по предлогу странке извести ради утврђивања одлучних чињеница. Правилној оцени исказа странака и сведока у смислу члана 8. ЗПП, као и уосталом сваког доказа претходи пре свега потпуна анализа садржине исказа у контексту оних чињеница које су суду потребне као релевантне за доношење одлуке. Није основано жалбено указивање да се донета пресуда заснива искључиво на наводима тужиље и сведока чије је саслушање она предложила. У конкретном случају су од пресудног значаја пре свега биле битне недоследности у наводима тужених и одсуство било каквих писаних доказа о враћању зајма. Околност што за утужени дуг суду нису приложени писани докази о свакој од позајмица понаособ које су претходиле закључењу уговора о зајму 11.000 евра не утиче на правилност закључка о постојању дуга тужених.

Супротно жалбеним наводима, првостепени суд је сваки доказ посебно и потом све доказе заједно ценио у складу са правилима логичког закључивања и оним што је животно прихватљиво, вршећи садржајну и суштинску анализу и оцену сваког доказа засебно и у узајамној вези са другим доказима. Оцена суда о постојању уговорног односа парничних странака донета је на темељу целовите оцене међусобне повезаности свих изведених доказа, који потврђују њихове односе. Првостепени суд је истинитост одлучних чињеница образложио закључком који је извео оценом доказа, дајући јасне и потпуне разлоге, па наводи жалбе, којима се указује да уговори о зајму и признанице представљају само фиктивни доказ који поткрепљује неосновану тврдњу тужиље, те да се овакав пословни однос није стварно догодио, нису основани. Исказу тужиље и сведока ГГ, које су тврдиле да је тужиља туженима позајмила 27.000 евра, без камате, о чему су закључена два уговора о зајму и потписане признанице, првостепени суд је поклонио веру, закључивши да су њихови искази јасни, логични, искрени и у сагласности са писаним доказима, а управо потписивањем уговора и признаница од стране тужених као зајмопримаца је потврђено да су примили зајам. Првостепени суд је правилно на основу изведених доказа утврдио да је тужиља туженима предала 27.000 евра по основу зајма без камате, да су тужени вратили тужиљи 2.500 евра, да је део дуга од 4.000 евра застарео и правилно обавезао тужене да на име зајма врате тужиљи 20.500 евра. Околност да парничне странке нису истовремено потписале уговоре о зајму, већ је тужиља исте послала туженима, који су потписане примерке вратили тужиљи, што током поступка тужени нису оспорили, указује да је између уговорних страна постојао однос узајамног поверења и да су уговори о зајму закључени из пријатељских побуда, без уговарања камате. По оцени овог суда, тужени су могли захтевати од тужиље издавање признаница приликом враћања зајма, које би представљале доказ о делимичном испуњењу њихових уговорних обавеза, а како нису пружили доказ да су вратили позајмљени новац, становиште првостепеног суда о висини невраћеног зајма није доведен у сумњу. Следом наведеног, првостепени суд је правилном оценом садржине уговора о зајму и признаница, доводећи их у везу са исказом тужиље и сведока, правилно утврдио чињенично стање, а супротно жалбени наводи тужених нису основани. Из изнетих

разлога, наводи жалбе којима се заправо указује да је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП нису основани и не доводе у сумњу законитост и правилност донете пресуде.

Сагласно одредби члана 557. ЗОО уговором о зајму обавезује се зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета. Сходно правилно утврђеним чињеницама да су тужени само делимично вратили зајам, правилно је првостепени суд применом одредби члана 557. и 562. ЗОО, обавезао тужене да тужиљи врате преостала позајмљена новчана средства од 20.500 евра. Првостепени суд је правилно тужиљи признао право на камату почев од доспелости обавезе тужених, у смислу одредбе члана 277. и 395. ЗОО и члана 2. и 4. Закона о затезној камати, па се стога жалбом неосновано истиче погрешна примена материјалног права.

Приликом одлучивања о законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе, али их није посебно образлагао сагласно одредби члана 396. став 1. ЗПП, с обзиром да не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари.

Правилна је одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке побијане пресуде, донета правилном применом одредби члана 153. и 154. ЗПП, одговара исходу спора и постигнутом успеху странака, а нужни трошкови за вођење парнице су одмерени према важећој Таксној тарифи и Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката у време доношења побијане одлуке.

На основу изложеног, Апелациони суд у Београду је одбио као неосновану жалбу тужених и потврдио првостепену пресуду у ставу првом и трећем изреке на основу члана 390. и 401. тачка 2. ЗПП.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић